

JÄMLIK OCH HÄLSOFRÄMJANDE VÅRD I EN HÅLLBART OCH KLIMATSMART REGION

BUDGET 2015 MED FLERÅRSPLAN 2016-2017

miljöpartiet de gröna

Innehåll

Förord: Region Kronoberg – Nästa!

Budgeten är vårt viktigaste styrdokument	4
Sammanfattning budget 2015	5
Strategikarta för att nå våra mål och vår vision	6
Våra mål	7
1. En välfärdsregion med nöjda medborgare	9
En god hälsa och miljö i ett livskraftigt Kronoberg	9
En klimatsmart region	9
Kollektivtrafik och infrastruktur	10
En jämlik och hälsofrämjande vård	11
Möjlighet att välja vård	12
Patienter och närstående är delaktiga i vården	12
Hög patientsäkerhet	13
2. Medarbetare som trivs och utvecklas	15
En attraktiv arbetsgivare	15
Delaktighet skapar en god arbetsmiljö	16
3. Verksamhetsutveckling för en sammanhållen hälso- och sjukvård	17
Ledningssystem för kvalitetsstyrning och verksamhetsutveckling	17
Effektiva vårdprocesser för bättre kvalitet	17
Produktions- och kapacitetsplanering för högre effektivitet	18
Forskning och utveckling för länets välbefinnande	18
4. En hållbar ekonomi i balans	20
Långsiktig planering och investering för framtiden	20
Ekonomiska förutsättningar	22
Verksamheternas driftram	22
Satsningar, resurstillskott men även effektiviseringskrav	22
Investeringar	24
Investeringsram	25
Hög investeringsnivå ger höga avskrivningar	27
Prognos resultat för planperioden	28
Resultatmål uppnås 2017	28
Balanskravet uppfylls för planperioden	30

Region Kronoberg – Nästa!

Snart så gör vi bokslut för Landstinget Kronoberg och välkomnar det framtida Region Kronoberg, som den historiskt viktigaste händelsen för 2015.

Ingenting betyder mer för Kronobergs län än människorna som bor här. Att vi tillsammans skapar en trygg, hållbar och positiv utveckling är en drivkraft som ger bränsle åt alla verksamheter i vår region. Det är invånarnas behov idag och imorgon som ständigt står i fokus. Viktiga värderingar för oss är jämlikhet, jämställdhet och feminism.

Till detta måste vi aktivt jobba med tolerans och öppenhet, så vi kan motverka rasismen i samhället. I ett samhälle där relationer, trygghet och tillit har ännu större tyngd.

Vi vill skapa **ett gott liv i en livskraftig region**, det är vår vision. Det är en vision som förpliktigar och som kräver ständig utveckling.

Hälsoklyftorna ökar i samhället. Därför är det viktigt att våga satsa långsiktigt för att uppnå hög vårdkvalitet, god hälsa, grön omställning, fler jobb och ett bra liv för invånarna i Kronobergs län. För att göra det måste vi aktivt motverka arbetslösheten och de sociala klyftorna i samhället tillsammans med andra aktörer. Kostnadsutvecklingen för att möta behoven hos en växande och åldrande befolkning sätter press på våra verksamheter.

Det kommer att bli en stor utmaning att hitta tillräckligt många människor som har rätt kompetens för att bli våra medarbetare. Inom landstingets ansvarsområden har också den politik som förs i regering och riksdag samt EU stor inverkan, framförallt i välfärdsfrågorna.

Viktiga strategiska nyckelområden för landstinget och det nya Region Kronoberg är därför att arbeta för en hållbar kompetens- och personalförsörjning, samt att på riktigt göra regionen mer jämlik och hälsofrämjande med klimatsmarta investeringar.

Visioner och utmaningar saknas inte för den framtida regionen – Region Kronoberg!

Michael Öberg
Gruppledare för Miljöpartiets landstingsgrupp

Budgeten är vårt viktigaste styrdokument

Budgeten är inte bara en ekonomisk plan, utan även en målsättning för den verksamhet som Landstinget Kronoberg bedriver. Ledning och styrning ska kännetecknas av en tydlig inriktning om vad som ska göras och en beskrivning av hur inriktningen ska genomföras. Den här budgeten är en treårsplan som utgår från nuläget och ger en tydlig målsättning fram till 2017. Därigenom skapas en långsiktig strategi som kan mätas och följas upp under hela perioden.

Budgetdokumentet bygger på det balanserade styrkortet för att bredda fokus från ekonomi till övriga målområden. För att få en fokusering av hela organisationen används ett fåtal nyckelfaktorer.

Budgeten kan beskrivas utifrån den strategikarta som tagits fram. Den är uttryckt i det balanserade styrkortets fyra olika perspektiv. Perspektiven skapar en helhet där strategier och mål ger en tydlig koppling till landstingets vision.

Medborgar-/patientperspektivet talar om på vilket sätt vi ska möta befolkningens behov och förväntningar. Medarbetarperspektivet beskriver vad vi behöver göra för att rekrytera, behålla och utveckla våra medarbetare. Verksamhetsutvecklingsperspektivet beskriver hur vi ska använda våra resurser för att få för en sammanhållen hälso- och sjukvård med högsta kvalitet. Ekonomiperspektivet beskriver vad som krävs för en stabil ekonomi som kännetecknas av långsiktighet och hållbarhet.

Med utgångspunkt från budgetdokumentet som beskriver vad som ska göras, ska landstingsstyrelsen fastställa en landstingsövergripande verksamhetsplan som beskriver hur strategierna ska genomföras. Verksamhetsplaner ska sedan tas fram på alla nivåer i landstinget.

Budget 2015 med tillhörande verksamhetsplaner:

- ger en strategisk inriktning i hela verksamheten
- ger en tydlig bild av vart vi ska och vad som krävs för att nå uppsatta mål
- översätter våra mål i konkreta handlingsplaner
- styr så att vi använder våra resurser rätt
- styr så att vi följer upp våra strategier

Martin Myrskog
Landstingsdirektör

Sammanfattning budget 2015

Förutsättningar

Vi har en positiv befolkningsutveckling i länet och nya prognoser visar att den utvecklingen fortsätter. 2013 hade vi i Kronobergs län 187 156 invånare, om 20 år förväntas vi ha 200 000 invånare.

Inom de närmaste decennierna förväntas äldre och yngre utgöra en större andel av befolkningen. Det innebär framtida utmaningar för hälso- och sjukvården och för länets arbetsmarknad.

Det blir allt viktigare att attrahera invånare till länet för att kunna möta framtidens kompetensbehov och att säkra framtida skatteunderlag. Av länets åtta kommuner är det endast Växjö som beräknas ha en tillväxt av antalet personer i arbetsför ålder.

Resultat från landstingets folkhälsoundersökningar visar att de flesta kronobergare skattar sin hälsa som god eller mycket god. Det gäller för såväl barn och unga som vuxna. Andelen som anger att de har en god eller mycket god hälsa minskar med stigande ålder. Medellivslängden i länet fortsätter öka och är för kvinnor 84,2 år och för män 80,4 år. **Krafttag måste tas för en mer jämlik vård.**

Vision

Ett gott liv i en livskraftig region

Mål

En kvalitetsstyrd region

Värdegrund

Respekt för människan

Förbättringsområden

1. Grön omställning
2. Jämlik och hälsofrämjande vård på riktigt
3. Hållbar personal/kompetensförsörjning
4. Minimera hyrpersonal och minska byråkratin i hälso- och sjukvården
5. Barn och ungdomspsykiatri

Policy

Ett gott liv - vi vill ge människor möjlighet till en god livskvalitet utifrån sina förutsättningar. Vi har ett hälsofrämjande förhållningssätt.

En god vård - hälso- och sjukvård ska ges med respekt för alla människors lika värde och den enskilda människans värdighet.

Det goda mötet - varje människa ska bemötas med respekt och behandlas på lika villkor.

En hållbar utveckling - vi ska verka för ekonomisk, ekologisk och social utveckling.

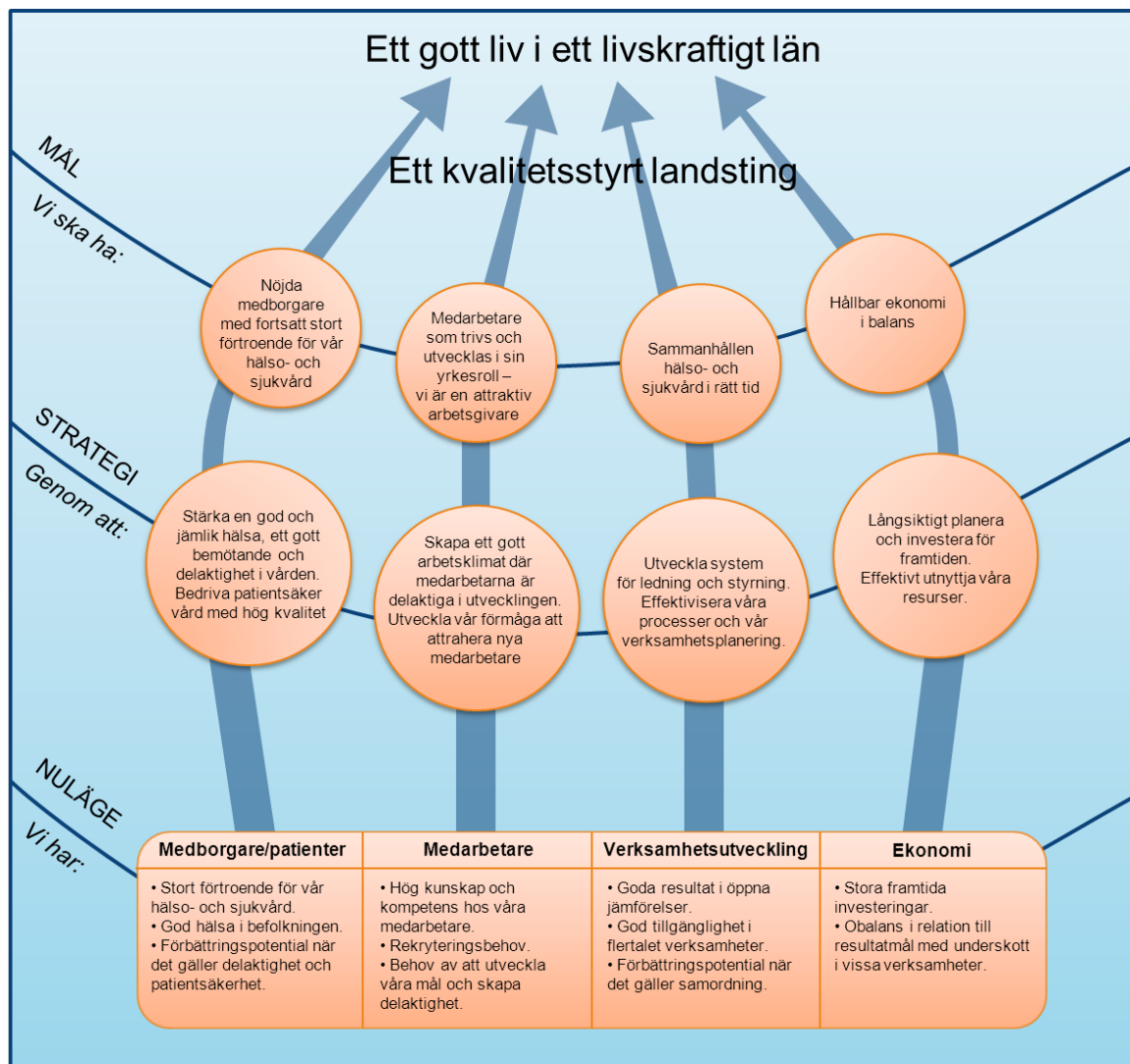
Steg för steg lite bättre - vi arbetar systematiskt, följer upp, analyserar, utvecklar och säkrar kvaliteten i verksamheten.

Vår målsättning är att 2017

- har kronobergarna en god hälsa och trivs i ett livskraftigt Kronoberg
- har medborgarna ett stort förtroende för vår hälso- och sjukvård
- väljer kronobergarna i första hand vård i Kronoberg
- är patienter och närstående mer delaktiga i vården
- har vi en hög patientsäkerhet
- har vi en sammanhållen vård i rätt tid
- placerar sig vår hälso- och sjukvård bland de främsta i nationella och internationella kvalitetsjämförelser
- som arbetsgivare bedriver vi en attraktiv och hälsofrämjande personalpolitik med medarbetare som trivs och utvecklas i sin yrkesroll med stora karriärmöjligheter
- har vi också lätt att rekrytera och behålla medarbetare med rätt kompetens
- har vi en hållbar ekonomi i balans

Strategikarta för att nå våra mål och vår vision

STRATEGIKARTA 2015

Våra mål

Medborgare/patient	Nuläge 2014	Målvärde 2015	Långsiktigt mål 2017
Kronobergarna har en god hälsa			
Ohälsotal Självskattad hälsa i vuxna befolkningen	Plats 4 i Sverige (26,4 dagar) 73 % har en bra självskattad hälsa	Plats 3 ≥75 %	Plats 1 ≥78 %
Medborgarna har stort förtroende för vår hälso- och sjukvård			
Förtroende för vår hälso- och sjukvård	71 % av befolkningen har stort förtroende	≥72 %	≥75 %
Kronobergarna väljer vård i Kronoberg			
Fritt vårdsökande	6 400 patienter (exklusive SUS)	Minska 10 % (jmf 2014)	Minska 25 % (jmf 2014)
Vård i rätt tid			
Telefontillgänglighet – 0 dagar	98 % (feb 2014)	99 %	99 %
Läkarbesök inom primärvård – 7 dagar	94 % (feb 2014)	95 %	97 %
Läkarbesök inom planerad specialiserad vård – 60 dagar	77 % (feb 2014)	85 %	90 %
Behandling inom planerad specialiserad vård – 60 dagar	80 % (feb 2014)	85 %	90 %
Patienter och närstående delaktiga i vården			
Tillgång till journal på nätet	Ej infört	Införandet påbörjas	Alla patienter har tillgång till journal på nätet
Vårdkonto i <i>E-tjänster på 1177</i>	13 % har ett vårdkonto (nuvarande Mina vårdkontakter)	20 %	40 %
Hög patientsäkerhet			
Vårdrelaterade infektioner	Mätmetod införs 2014	Minska 10 % (jmf 2014)	Minska 25 % (jmf 2014)

Medarbetare	Nuläge 2014	Målvärde 2015	Långsiktigt mål 2017
Attraktiv arbetsgivare			
Vakanser	70 vakanta tjänster	35 vakanta tjänster	Endast ett fåtal tillfälliga vakanser
Andel specialistsjuksköterskor	41 %	43 %	45 %
Delaktighet skapar en god arbetsmiljö			
Delaktighet enligt medarbetarenkät	73,2 (2013)	75	80
Sjukfrånvaro	4,4 % av ordinarie arbetstid	4,2 %	4,1 %

Verksamhetsutveckling	Nuläge 2014	Målvärde 2015	Långsiktigt mål 2017
Ledningssystem för kvalitetsstyrning och verksamhetsutveckling			
Målkvalitet enligt medarbetarenkät	56,1 (2013)	60	70
Effektiva vårdprocesser för bättre kvalitet			
Genomgångna och implementerade patientprocesser	1	≥3	≥10
Produktions- och kapacitetsplanering för högre effektivitet			
Andel av klinikernas verksamhetsplaner som baseras på en produktions- och kapacitetsplanering	0 %	20 %	80 %
Hälso- och sjukvård med hög kvalitet			
Öppna jämförelser – totalindex medicinska indikatorer, tillgänglighet, patienterfarenhet	Plats 2 i Sverige (2013)	Plats ≤ 2	Plats ≤ 2

Ekonomi	Nuläge 2014	Målvärde 2015	Långsiktigt mål 2017
Resultatmål	1,7 %	2,0 %	2,0 %
Självfinansiering investeringar	98 %	72 %	52 %
Pensionsförvaltning	3 %	3 %	3 %
Genomsnittlig likviditet	750 mnkr	600 mnkr	600 mnkr

1. En välfärdsregion med nöjda medborgare

En god hälsa och miljö i ett livskraftigt Kronoberg

En förutsättning för ett gott liv i ett livskraftigt Kronoberg är en positiv grön tillväxt och utveckling i ett hållbart långsiktigt perspektiv. Vi ska samverka med länets kommuner och regionala aktörer för att utveckla regionen och ge kronobergarna möjligheten att leva ett gott liv i ett livskraftigt län.

En regions attraktionskraft handlar om förmågan att locka och behålla invånare, besökare och företag genom att erbjuda och skapa attraktiva miljöer för bland annat arbete, utbildning, boende, fritid, näringsverksamhet, forskning, kultur och konst. Det handlar om att ha ett konkurrenskraftigt näringsliv, en välfungerande arbetsmarknad, möjlighet till utbildning och kompetensutveckling och en hållbar infrastruktur med pendlingsmöjligheter. Vi vill arbeta för en samordnad och kostnadseffektiv kollektivtrafik i Kronobergs län. Vi vill arbeta för ett rikt kulturliv som stärker hela regionens attraktionskraft och stimulerar till kreativitet och förnyelse. Vi vill fortsätta att arbeta enligt den reviderade regionala kulturplanen.

Landstinget Kronoberg blir den 1 januari 2015 Region Kronoberg med ett direktvalt regionfullmäktige med ansvar för det regionala utvecklingsarbetet, infrastruktur, kultur och hälso- och sjukvård. Målet med regionbildningen är att stärka demokratin med ett tydligt och starkt regionalt ledarskap, där utveckling, tillväxt och en god hälso- och sjukvård, ska möta människors behov. Landstinget Kronoberg har tillsammans med Skåne, Blekinge och Kalmar län gjort en avsiktsförklaring om en Sydsvensk regionbildning inför 2019. Miljöpartiet förordar i första hand Region Kronoberg och att om en större region bildas ha Småland som utgångspunkt.

Genom ett aktivt miljöarbete ska det framtida Region Kronoberg bidra till att skapa en god livsmiljö i Kronoberg. Miljöarbetet ska utgå från ett miljö- och hållbarhetsprogram 2015-2018 som fokuserar på ett flertal strategiska målområden – klimatpåverkan, energi, resor och transporter, produkter, avfall och återvinning, livsmedel, kemikalier, läkemedel och upphandling. Målsättningarna i miljö- och hållbarhetsprogrammet ska följas upp, analyseras och möta de utmaningar som beskrivs inledningsvis i detta program. Verksamheten ska bedrivas så att klimat- och miljöpåverkan minimeras och bidrar till att nationella och regionala miljömål uppnås. Miljöhänsyn ska vägas in på alla nivåer i organisationen.

Landstingets övergripande folkhälsomål är att medverka till att skapa förutsättningar för en god och jämlik hälsa i Kronoberg. En god hälsa är en resurs för den enskilda individen och en framgångsfaktor för samhällsutvecklingen. Folkhälsoarbetet ska utgå från långsiktigt prioriterade områden.

En klimatsmart region

Klimatet är en ödesfråga för framtiden och Kronobergs län ska ta stort ansvar för att det är möjligt att leva, verka och resa klimatsmart här. En klimatsstrategi för regionen ska ge en struktur för hur regionen tillsammans med andra aktörer ska arbeta med klimatfrågan för att nå våra högt uppsatta mål. Det gäller såväl individen som företag och politik, på lokal, nationell och global nivå. För att vara framgångsrika i arbetet med en hållbar utveckling krävs att regionen är aktiv i det internationella samarbetet. Regionen har tillsammans med andra aktörer en viktig uppgift i arbetet med att hantera klimatförändringarnas följdverkningar.

Regionen ska vara aktiv i arbetet för en positiv miljö- och klimatutveckling. Det handlar inte bara om att göra rätt utan också om att sluta göra fel. Stöd ska ges till forskning och utveckling av förnybar energi, energieffektivisering och förbättrade transporter.

De verksamheter som Region Kronoberg bedriver och finansierar ska ha en tydlig miljöprofil och bedriva ett aktivt miljöarbete. Målet är att dessa ska vara **fossiloberoende 2030** genom att energieffektivisera våra fastigheter, satsa på solenergianläggningar, fortsätta stödja produktionen och distributionen av biogas, bygga ut kollektivtrafiken och använda effektiva och hållbara transporter.

Vi vill stimulera en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att leva ett gott liv. Den hållbara utvecklingens sociala, ekonomiska och ekologiska dimensioner är var för sig viktiga. Men det är endast tillsammans de bidrar till det hållbara samhället. Målet om en långsiktigt hållbar utveckling ska vara utgångspunkten för alla beslut. En av de viktigaste omställningarna för att hantera klimatkrisen är att ge fler människor möjlighet att leva miljövänligt. Omställningen till ett hållbart samhälle är en utmaning för att säkra jobb, god miljö och social trygghet även för framtida generationer.

Kollektivtrafik och infrastruktur

Kollektivtrafiken är en strategisk samhällsbyggnadsfråga liksom en samhällsservice. Fortsatt utbyggnad är en nyckelfaktor för att nå ett hållbart resande och att arbetsmarknadsområdena kan fortsätta växa. Fler ska även kunna ta sig till arbete, kultur och studier eller fritidsaktiviteter utan att behöva använda bil.

Regionen ska inte bara förvalta nuvarande kollektivtrafik utan också göra nödvändiga utbyggnader för att leva upp till de målsättningar som beskrivs i trafikförsörjningsprogrammet. Ett fossiloberoende Kronobergs län 2030 kräver att regionen tar ansvar för egna verksamheter men också är den instans som driver samarbetet med kommunerna, vilket är nödvändigt för att kunna uppnå målet.

Väl fungerande infrastruktur är en förutsättning för att stärka näringslivets utveckling. Infrastrukturen ska utvecklas i hela länet. Utgångspunkten är människors behov av arbete, studier, fritidsaktiviteter samt behovet av hållbara godstransporter.

Större arbetsmarknadsregioner och ett fungerande näringsliv ställer krav på bättre kommunikationer och hållbara transporter. För att klara det åtagandet krävs ökat fokus på insatser där de gör mest nytta. Investeringar i bättre kommunikationer och transporter ska ha ett hållbarhetsperspektiv. Det uppnås bland annat genom att fler cyklar, reser kollektivt samt att fler godstransporter sker med spårbunden trafik istället för på väg. Infrastrukturen i Kronobergs län är ett sammanhängande system där järnväg och väg måste samverka för att minska miljöpåverkan och skapa effektiva transporter.

En fortsatt satsning på utbyggnad av IT-infrastrukturen är en viktig förutsättning för hållbar utveckling i hela Kronobergs län – landsbygd som tätort.

Smaland Airport AB

Miljöpartiet vill att landstingets ägande av flygplatsen på sikt fasas ut. Landstinget Kronoberg ska inte ge offentliga subventioner till Smaland Airport. Därför vill vi att landstinget bör ta sitt ansvar som majoritetsägare och i samråd med regionens näringsliv och andra intressenter ta initiativ till ett breddat ägande för flygplatsen i Växjö.

En jämlik och hälsofrämjande vård

En grundtanke i Landstinget Kronoberg är att alla ska ges goda förutsättningar att leva ett gott liv med god hälsa. God hälsa är ojämnt fördelad och människor med sämre förutsättningar till hälsa löper högre risk att dö i förtid. Detta är ett stort samhällsproblem som kräver politiska lösningar.

Arbetet för **jämlik hälsa** kräver tidiga insatser och en **helhetssyn** på människan. Det kräver samarbete med såväl kommuner som andra organisationer.

Utgångspunkten för Landstinget Kronobergs hälsopolitiska arbete ska vara det övergripande nationella folkhälsomålet med dess elva målområden. Landstingets folkhälsoarbete ska ta sikte på åtgärder för att på regional och lokal nivå hantera konsekvenserna av den samhällsutveckling som skapar orättvisa förhållanden. Genom att fördela våra gemensamma resurser till de människor och områden som är i störst behov av samhällets insatser, ökar vi människors möjlighet till en god hälsa. Människor ska, oberoende av bakgrund, få behandling efter behov och på lika villkor.

För att skapa större hälsovinster för alla invånare måste vården utöver att framgångsrikt behandla sjukdomar även arbeta systematiskt hälsofrämjande. För att möta den psykiska ohälsan behöver tillgången stärkas till psykologisk och beteendevetenskaplig kompetens i den första linjens vård. Därför behöver den psykiatriska kompetensen inom primärvården stärkas.

För att vården ska vara jämlik även för dem måste samverkan mellan de olika vårdnivåerna fungera bättre. Utvecklingen inom rehabiliteringsområdet ska ske utifrån krav på bättre jämlikhet och tillgänglighet i Landstinget Kronoberg.

Det behövs en hållbar strategi för att vidareutveckla det jämlika och hälsofrämjande arbetet i regionen. Vi ska utvecklas som hälsofrämjande hälso- och sjukvårdsorganisation och vara en aktiv aktör i det länsgemensamma folkhälsoarbetet. De länsgemensamma prioriterade folkhälsoområdena är barns och ungas uppväxtvillkor samt tobak, alkohol, narkotika, dopning och spel. Det förebyggande hälsoarbetet måste ske så nära patienten/brukaren som möjligt i den nära vården (t ex skolhälsovård, förebyggande hembesök familjecentraler och hälsocentraler) med ett tydligt patient- och medborgarperspektiv.

Det är angeläget att grunden läggs för en god hälsa redan i unga år. För oss är det därför nödvändigt att satsa på **barnen och familjerna**, för att kraftsamla arbetet med de ökade sociala klyftorna tillika hälsoklyftorna i Kronobergs län. Både primärvården och familjecentralerna fyller en viktig funktion.

Landstingets glasögonbidrag bör därför förlängas upp till 19 års ålder. Andra åtgärder för att utjämna den ojämlika hälsan handlar om möjligheten till grön hälsa och rehabilitering för personer med psykisk ohälsa, en översyn av högkostnadsskyddet för förebyggande behandlingar t ex mammografi, även patientgrupper som reumatiker ska rätt till adekvat vård när det är medicinskt motiverat.

Landstinget Kronoberg ska ta initiativ till utökad samverkan med länets kommuner för dialog om inrättande av **sociala investeringsfonder**, för att stärka det förebyggande arbetet för barn och ungas hälsa. FOU/folkhälsa i Landstinget Kronoberg får i uppdrag tillsammans med länets kommuner att utreda införandet av sociala investeringsfonder.

Möjlighet att välja vård

Målsättningen är att kronobergarna ska ha ett stort förtroende för vår hälso- och sjukvård. Landstinget Kronoberg ska bedriva en hälso- och sjukvård med hög kvalitet, hög tillgänglighet och ett gott bemötande så att vård i Kronobergs län blir förstahandsvalet för kronobergarna.

Hälsoval Kronoberg ger medborgarna möjlighet att välja var de vill ha sin basala hälso- och sjukvård. Vi arbetar även för att möjliggöra listning över länsgränserna. Socioekonomiska faktorer ska väga tyngre i ersättningsmodellen. **Resursfördelning ska baseras på vårdtyngd (80 %) och socioekonomiska faktorer (20 %).** Det hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande uppdraget ska vidareutvecklas.

Genom **Hälsoval Kronoberg** ska patientens ställning stärkas och utvecklingen av primärvården stimuleras utifrån medborgarnas behov. Tillgängligheten vid länets vårdcentraler ska vara hög så att kronobergarna erbjuds vård på rätt vårdnivå och i rätt tid. **Vi ställer krav på läkarbemanningens specialistkompetens inom allmänmedicin ska vara minst 75 procent.**

Kronobergarnas möjlighet att ta del av kvalitetsuppföljningar av **Hälsoval Kronoberg** ska utvecklas för att underlätta det aktiva valet. Syftet är att medborgarna ska kunna ta del av resultat på 1177.s

Genom det sydsvenska samarbetet ska vi hitta gemensamma samverkansmodeller för att patienter kan söka primärvård över regions- och länsgränser.

Genom hembesök, närvård, familjecentralen, ambulanssamverkan och genom utökade möjligheter för e-hälsa ska vi kunna möta patienters vårdbehov utanför sjukhusen. Det är **mobila trygghetsteam** som i större uträkning ska genomföra hembesök hos patienter som kan ha svårt att uppsöka vården, t ex de mest sjuka äldre. Samma gäller för barnfamiljer på familjecentralerna. Ändrade arbetsätt kan minska återinläggningar, onödigt läkemedelskonsumtion och öka tryggheten. Mobila trygghetsteam utgörs av olika multipla kompetenser, t ex sjuksköterskor eller läkare.

Patienter och närstående är delaktiga i vården

Varje människa ska bemötas med respekt och behandlas på lika villkor oavsett personliga egenskaper, bostadsort, ålder, kön, funktionshinder, utbildning, social ställning, sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk eller religiös tillhörighet. Ett patientfokuserat förhållningssätt som stärker patientens ställning, integritet, självbestämmande och delaktighet ska genomsyra hela vår hälso- och sjukvård. Om patienten önskar ska närstående ges möjlighet att delta i vården, vilket stärks i en ny patientlag som införs 2015. Lagen stärker även barns inflytande över sin vård: barnets bästa ska beaktas där hälso- och sjukvård ges till barn.

Landstinget Kronoberg deltar i det nationella samarbetet **e-Hälsa** för att stärka invånarnas möjlighet att medverka i den egna vården. Under 2015 påbörjar vi införandet av journal på nätet. Vi ska arbeta för en sammanhållen vårdplan som ska ge patienter och närstående ökad möjlighet till delaktighet.

E-Hälsa är en given del i en framtida hälso- och sjukvård där man än mer idag måste se till de begränsade ekonomiska förutsättningarna, rätt använt blir e-Hälsa betydligt billigare för landstinget samtidigt som man får möjlighet att hjälpa allt fler. För patienten finns åtskilliga fördelar i att korta sjukresorna, kunna få kvalificerad hälso- och sjukvård i hemmet eller närmiljön och detta förhoppningsvis på mer flexibla tider än vad som idag kan erbjudas.

E-Hälsa sätter patient istället för byggnad i centrum.

Att göra livet enklare och betydligt säkrare för patienter som behöver daglig tillsyn är något som måste utvecklas. Att kunna vara hemma med närstående och slippa långa transporter till och från vårdinrättningar och ändå stå under tillsyn av expertis som kan ge råd om förändrad dosering av smärtstillande medicin är ett exempel.

Regionens patientinformation ska vara lättillgänglig på 1177.se. Genom e-tjänster på 1177.se ska patienter på ett enkelt och säkert sätt kunna kommunicera med vården.

Hög patientsäkerhet

Vi ska ha en hög patientsäkerhet i all verksamhet för att patienter inte ska drabbas av undvikbara vårdskador. **Patienter och närståendes medverkan i patientsäkerhetsarbetet ska stärkas och deras erfarenheter ska tillvaratas.** Patientnämnden har en viktig roll och bidrar genom sitt arbete till kvalitetsutveckling och hög patientsäkerhet.

Vi ska **utveckla teambaserade arbetssätt för en ökad patientsäkerhet.** Avvikelser ska analyseras och utgöra ett underlag i det förebyggande riskhanteringsarbetet i samtliga verksamheter.

Genom konsekvent arbete med hygienregler ska vi minimera vårdrelaterade infektioner. IT-stödet *Infektionsverktyget* ska säkerhetsställa uppföljning, identifiera risker och framgångsrika arbetssätt inom området.

Patienterna ska få bästa möjliga läkemedelsbehandling, på rätt indikation, med hög kostnadseffektivitet och med så få biverkningar som möjligt. Äldres läkemedelsbehandling är en stor utmaning. Det ska regelbundet göras en sammanvägd bedömning av den äldres totala medicinering och dess nytta i förhållande till risk oavsett patientens aktuella vårdform. En annan utmaning är att minska antibiotikaförskrivningen för att minska utvecklingen av resistenta bakterier. Vi ska följa läkemedelskommitténs rekommendationer om det inte finns skäl för undantag.

Medborgare/patient	Nuläge 2014	Målvärde 2015	Långsiktigt mål 2017
Kronobergarna har en god hälsa			
Ohälsotal	Plats 4 i Sverige (26,4 dagar)	Plats 3	Plats 1
Självskattad hälsa i vuxna befolkningen	73 % har en bra självskattad hälsa	≥75 %	≥78 %
Medborgarna har stort förtroende för vår hälso- och sjukvård			
Förtroende för vår hälso- och sjukvård	71 % av befolkningen har stort förtroende	≥72 %	≥75 %
Kronobergarna väljer vård i Kronoberg			
Fritt vårdsökande	6 400 patienter (exklusive SUS)	Minska 10 % (jmf 2014)	Minska 25 % (jmf 2014)
Vård i rätt tid			
Telefontillgänglighet – 0	98 % (feb 2014)	99 %	99 %

dagar Läkarsbesök inom primärvård – 7 dagar Läkarsbesök inom planerad specialiserad vård – 60 dagar Behandling inom planerad specialiserad vård – 60 dagar	94 % (feb 2014) 77 % (feb 2014) 80 % (feb 2014)	95 % 85 % 85 %	97 % 90 % 90 %
Patienter och närstående delaktiga i vården			
Tillgång till journal på nätet Vårdkonto i <i>E-tjänster på 1177</i>	Ej infört 13 % har ett vårdkonto (nuvarande Mina vårdkontakter)	Införandet påbörjas 20 %	Alla patienter har tillgång till journal på nätet 40 %
Hög patientsäkerhet			

2. Medarbetare som trivs och utvecklas

En attraktiv arbetsgivare

Medarbetarna är förutsättningen för varje framgång vi kan nå i Kronobergs län. Nyckeln för att uppnå än högre effektivitet är att all den kompetens och det engagemang var och en har i sin yrkesroll tas till vara. Det kräver att vi har en **personalstrategi** som är uthållig och långsiktig. Att bli en bättre arbetsgivare är en överlevnadsfråga i det långa loppet. Kampen om rätt kompetens är stenhård. Därför måste vi kunna erbjuda goda villkor och goda utvecklingsmöjligheter. Vår region är en arbetsgivare som ser mångfald och jämställdhet som framgångsfaktorer i alla organisationens nivåer.

Det gör oss till en **attraktiv arbetsgivare** där medarbetare trivs och utvecklas. I vår kunskapsintensiva verksamhet finns värdeskapande och utvecklande arbeten, yrkes- och karriärmöjligheterna är många. Vi ska utveckla vår förmåga att attrahera nya medarbetare att vilja arbeta hos oss. Genom en anpassad introduktion, med bland annat **utvecklat mentorskap** och traineeprogram, ska våra nya medarbetare få en bra start i vår verksamhet. Våra medarbetare är våra viktigaste ambassadörer.

Genom utvecklad ledning och styrning ska vi möta de framtida utmaningarna för en **hållbar personal- och kompetensförsörjning**. En av de stora utmaningarna de kommande åren är att många av våra erfarna medarbetare går i pension. **Det krävs mod och handlingskraft för att möta det kommande kompetensbehovet i landstinget/regionen.** Vi ska arbeta för att rekrytera ”rätt” kompetens, säkra kunskapsöverföring, anpassa bemanningsstruktur och arbetsfördelning, samt utveckla kompetenssamverkan. Medarbetare ska ges möjlighet till karriärsutveckling, kompetensutveckling och/eller arbetsmiljöutbildning för att utvecklas i sin yrkesroll. Till detta följer att succesivt minska behovet av hyrpersonal, samt att ta fram månadsvisa uppföljningsplaner för det.

Specialistläkare och specialistsjuksköterskor är några av de yrkesgrupper där vi har ett stort rekryteringsbehov på grund av pensionsavgångar. Vi ska stimulera AT-läkare till fortsatt ST-utbildning och erbjuda sjuksköterskor och andra yrkesgrupper möjlighet till specialistutbildning.

Vi ska utveckla vårt samarbete med psykologprogrammet vid Linnéuniversitetet. Genom attraktiv PTP-tjänstgöring vill vi erbjuda examinerade psykologer en bra introduktion i landstinget.

Vi vill också att Landstinget Kronoberg tar initiativ för samverkan med Linnéuniversitet och Landstinget Kalmar som kört igång en satsning på läkarutbildning. Det stärker Småland som en akademisk utbildnings- och forskningsmiljö, vilket även främjar den regionala utvecklingen i Kronobergs län. Vårt långsiktiga arbete att rekrytera läkare till länet kommer därmed att stärkas.

Tillsammans med länets kommuner arbetar vi för att öka intresset bland ungdomar för framtida utbildning och arbete inom vård och omsorg. Vi ska årligen erbjuda 1000 praktikplatser för studenter på olika utbildningsnivåer. Genom att erbjuda prao och sommarjobb får vi möjlighet att visa ungdomar vilka olika yrkesmöjligheter som finns inom vår verksamhet.

Vi samverkar med universitet, högskolor, **yrkeshögskolor** och andra utbildningsarrangörer i syfte att stimulera till utbildning och forskning både för våra egna medarbetare och framtida medarbetare. Vi ska tillvarata och erbjuda stöd till de medarbetare som vill utveckla entreprenörskap och innovationer.

Personalen ska kunna fokusera på vårdens och andra verksamheters huvuduppgifter som bättre hälsa, gott bemötande och god vård. En central uppgift är att **minska byråkrati och krångel** i vården.

Delaktighet skapar en god arbetsmiljö

Våra chefer har en viktig roll att tillsammans med medarbetarna utveckla verksamhetens innehåll, medverka till god arbetsmiljö och därmed skapa en **attraktiv och hälsofrämjande arbetsplats**. En framgångsfaktor är välfungerande kommunikation som bygger på dialog mellan chef och medarbetare. Vi ska stärka våra medarbetare och chefers viktigaste kommunikativa förmågor: tydlighet, lyhördhet, förmåga att skapa sammanhang och att ge bra återkoppling. Våra chefer och medarbetare arbetar tillsammans för att skapa delaktighet på arbetsplatsen och för att uppnå verksamhetens mål.

För att främja vår framtida chefsförsörjning och ledarskapsutveckling ska vi erbjuda ledarutbildningar som leder till individuell och verksamhetsmässig utveckling.

En god arbetsmiljö med en bra bemanning och med medarbetare som är delaktiga, kan utvecklas och trivs hos oss skapar förutsättningar för en god hälsa.

Medarbetare	Nuläge 2014	Målvärde 2015	Långsiktigt mål 2017
Attraktiv arbetsgivare			
Vakanser	70 vakanta tjänster	35 vakanta tjänster	Endast ett fåtal tillfälliga vakanser
Andel specialistsjuksköterskor	41 %	43 %	45 %
Delaktighet skapar en god arbetsmiljö			
Delaktighet enligt medarbetarenkät	73,2 (2013)	75	80
Sjukfrånvaro	4,4 % av ordinarie arbetstid	4,2 %	4,1 %

3. Verksamhetsutveckling för en sammanhållen hälso- och sjukvård

Ledningssystem för kvalitetsstyrning och verksamhetsutveckling

Vi ska ha en tydlig kvalitetsstyrning som utgår från hälsoläget i befolkningen och medborgarnas/patienternas behov. Genom ett systematiskt förbättringsarbete ska vi utveckla verksamheten så att våra patienter får en sammanhållen vård i rätt tid och av hög kvalitet. Vi arbetar processororienterat, följer upp och utvärderar. Vi vill skapa en förbättringskultur som genomsyrar hela vår verksamhet där varje medarbetare känner sig delaktig och bidrar till kvalitetsutvecklingen för att nå våra gemensamma mål.

Nya arbetssätt ska utvecklas med mer fokus på vårdens processer och en fungerande logistik. Målet är ökat värde för patienten, genom **ständiga förbättringar och lärande** av egna och andras erfarenheter. Samordning och samverkan mellan vårdens olika utförare är nyckelord för förändringen.

I en kvalitetstyrd region behövs **hälsoekonomisk kompetens** som stöd för besluten så hälso- och sjukvården kan prioriteras på ett så optimalt sätt som möjligt (800 t kr).

Effektiva vårdprocesser för bättre kvalitet

Landstinget Kronoberg ska erbjuda en sammanhållen vård på rätt vårdnivå, i rätt tid. För att nå dit behöver vi utveckla våra processer, analysera kvalitetsbrister, ha en kapacitetsstyrd verksamhet och bedriva vård på rätt vårdnivå. Då använder vi våra resurser på bästa sätt och skapar förutsättningar för en god vård för våra patienter och en god arbetsmiljö för våra medarbetare.

Vårdgarantin ska utvecklas så inga patienter kommer i kläm i krångliga vårdprocesser. Bland annat missgynnas patienter med kroniska sjukdomar. Därför behövs krafttag för en förändrad vårdgaranti.

Landstinget Kronoberg har många välfungerande verksamheter men de behöver fogas samman över gränserna med ett mer processororienterat arbetssätt. Till år 2017 ska vi ha gått igenom tio av de största patientprocesserna. De ska vara välfungerande i praxis med kontinuerlig resultatuppföljning i form av processmått, resultatmått och ledtider. Vi ska säkra att det finns kompetens inom statistik och logistik för validerat uttag av data. Hälso- och sjukvård vid stroke, psykisk ohälsa, cancer, hjärtsjukdom, hälso- och sjukvård för de mest sjuka äldre och akutprocessen är exempel på stora patientprocesser som ska genomlysas.

Inom hjärtsjukvården ska vi säkerställa adekvata ledtider för undersökning och behandling vid akut hjärtinfarkt. Patienter med instabil kranskärlssjukdom och mindre hjärtinfarkter bör också komma tidigare till behandling. Vi samverkar med Landstinget Blekinge inom detta område.

Ett processororienterat arbetssätt förutsätter en utvecklad samverkan med länets kommuner och andra vårdgivare. Ett exempel på detta är vår samverkan inom Regionalt cancercentrum syd med utveckling av en regional cancerplan och gemensamma cancerprocesser.

Vårdplatserna inom den slutna vården ska anpassas för att underlätta utvecklingen av effektiva vårdprocesser och att säkerställa vårdhygieniska krav. Genom vårdplatsöversynen ska det framtida vårdplatsbehovet tillgodoses.

Produktions- och kapacitetsplanering för högre effektivitet

Produktions- och kapacitetsplanering är ett verktyg för ledning och styrning av verksamheten som ger möjlighet till högre effektivitet. Det skapar även en högre förutsägbarhet avseende produktionsvolym, resursåtgång och kostnader vilket ger ökad kontroll, men även bättre förutsättningar för anpassning av verksamheten till förändringar i vårdbehovet. Det ger också en grund för planering av arbetstiden som är positivt ur arbetsmiljösynpunkt.

Samtliga verksamheter inom vår hälso- och sjukvård ska genomföra produktions- och kapacitetsplanering för att utveckla sin verksamhetsplanering på kort och lång sikt i utifrån beräknat vårdbehov och tillgängliga resurser. Genom en **effektiv verksamhetsplanering** skapar vi förutsättningar för hälso- och sjukvård i rätt tid, en tillgänglig hälso- och sjukvård.

Forskning och utveckling för länets välstånd

Möjligheter till en framgångsrik region är beroende av att människor kan försörja sig. Arbetslösheten är ett av de största hoten mot länets välstånd. Det krävs att regionens arbetsmarknadsområden växer sig stora för att kunna hävda sig i en nationell och internationell konkurrens. Att hålla en hög nivå inom utbildning och forskning är en av de långsiktigt viktiga utvecklingsfrågorna för Kronobergs län.

Inför bildandet av Region Kronoberg ges forskning och utvecklingsenheten (FoU Kronoberg), ett breddat synsätt där även regional utveckling, kollektivtrafik, jobb, miljö och klimat tas med.

Forskning och utveckling (FoU) ska vara en viktig och naturlig del i Region Kronobergs framtida utveckling. För att stärka den regionala utvecklingen och vår hälso- och sjukvård ska vi utveckla vår samverkan med Linnéuniversitetet, andra utbildningsaktörer och näringslivet. Region Kronoberg ska bygga arenor för samverkan mellan näringsliv, offentlig sektor, högskolor och universitet.

De företag som finns eller etablerar sig i regionen ska ha möjlighet att finna rätt utbildad personal och en infrastruktur som placerar **Kronobergs län** i ett **sydsvenskt centrum**. Det ska finnas stora möjligheter att utveckla innovationer, tjänster och produkter med fokus på hållbarhet och gröna jobb.

Vi ska förutom egen forskning medverka till ökad samverkan inom strategiska forsknings- och utvecklingsområden. Insatser som stödjer regionens aktörers delaktighet i såväl nationella som europeiska och internationella forskningsprogram ska vara prioriterade för att bättre utnyttja möjligheterna till finansiering av forskning förlagd till länet.

Medarbetarna ska stimuleras till att bedriva forskning och utvecklingsarbete. Vi ska ta tillvara kompetensen hos akademiskt meriterade medarbetare så att kunskapen omsätts i den kliniska vardagen. Genom att utveckla den verksamhetsnära kliniska forskningen ökar medarbetarnas kompetens och vi får mer evidensbaserad vård inkluderat ett ökat engagemang. Vi följer upp och utvärderar för att utveckla vår verksamhet. Införandet av ny kunskap och nya metoder ska ske strukturerat i hela organisationen så att det omsätts i praktisk handling.

Landstingets forsknings- och utvecklingsenhet (FoU Kronoberg), utvecklingsavdelningen och den medicinska kommittén är viktiga resurser i vårt samlade kvalitetsarbete, där hälso- och sjukvården håller en hög kvalitet.

Verksamhetsutveckling	Nuläge 2014	Målvärde 2015	Långsiktigt mål 2017
Ledningssystem för kvalitetsstyrning och verksamhetsutveckling			
Målkvalitet enligt medarbetarenkät	56,1 (2013)	60	70
Effektiva vårdprocesser för bättre kvalitet			
Genomgångna och implementerade patientprocesser	1	≥3	≥10
Produktions- och kapacitetsplanering för högre effektivitet			
Andel av klinikernas verksamhetsplaner som baseras på en produktions- och kapacitetsplanering	0 %	20 %	80 %
Hälso- och sjukvård med hög kvalitet			
Öppna jämförelser – totalindex medicinska indikatorer, tillgänglighet, patienterfarenhet	Plats 2 i Sverige (2013)	Plats ≤ 2	Plats ≤ 2

4. En hållbar ekonomi i balans

Långsiktig planering och investering för framtiden

Landstinget ska ha en stabil ekonomi som kännetecknas av långsiktighet och hållbarhet. De framtida kraven på en hälso- och sjukvård av hög kvalitet medför omfattande investeringar under perioden 2015-2020 som avser nya lokaler, ombyggnad av befintliga lokaler och ny medicinteknisk utrustning. Investeringsbehovet är cirka 2,7 miljarder och målsättningen är att landstinget sett över perioden ska självfinansiera investeringarna. Det medför årligen ett resultatkrav på 100 miljoner kronor och landstingsfullmäktige fattade därför beslut i november 2013 om en skattehöjning 2014 med 56 öre som ger en skattesats på 11,21 kronor.

För den verksamhet som Region Kronoberg har ansvaret för och som tidigare låg på Regionförbundet Södra Småland sker en skatteväxling på 39 öre. I november ska den gemensamma budgeten fastställas samt finansieringen. Resultatkravet på 100 miljoner kronor motsvarar resultatmålet på 2 procent som landstingsfullmäktige beslutat om för god ekonomisk hushållning. Resultatmålet på 100 miljoner kronor behövs även som en marginal för att finansiellt och resultatmässigt kunna stå emot de svängningar i konjunkturerna som alltid inträffar.

En tidig prognos för 2014 visar en obalans mot budget, det vill säga en avvikelse mot resultatmålet på 100 miljoner kronor. Obalansen består främst av underskott i centrumen avseende kostnader för bemanning och underskott i central landstingsövergripande post. Landstingsdirektören fick vid landstingsstyrelsens möte i januari 2014 uppdraget att till styrelsen redovisa en handlingsplan för att uppnå resultatmålet 2014.

Genom ett systematiskt och långsiktigt förbättringsarbete ska resurser för prioriterade områden frigöras. Behovet av **hyrpersonal** ska minska under perioden 2015-2017 genom ett prioriterat arbete för att istället bemanna med egen personal med effekten av sänkta kostnader. Vi ska ha en hög patientsäkerhet i all verksamhet för att patienter inte ska drabbas av undvikbara vårdskador, med lägre kostnader som följd.

Landstinget Kronoberg ska erbjuda **en sammanhållen vård på rätt vårdnivå, i rätt tid**. För att nå dit behöver vi utveckla våra processer, analysera kvalitetsbrister, ha en kapacitetsstyrd verksamhet och bedriva vård på rätt vårdnivå. Då använder vi våra resurser på bästa sätt och skapar förutsättningar för en god vård för våra patienter och en god arbetsmiljö för våra medarbetare. Landstinget Kronoberg har många välfungerande verksamheter men de behöver fogas samman över gränserna med ett mer processororienterat arbetssätt. Genom en effektiv verksamhetsplanering utifrån produktions- och kapacitetsplanering skapar vi förutsättningar för hälso- och sjukvård i rätt tid, en tillgänglig hälso- och sjukvård. Även detta leder till lägre kostnader.

Under 2014 ska vi genomföra effektiviseringar motsvarande 47 miljoner kronor. I planen för 2015-2017 finns ytterligare krav på 31 miljoner kronor i effektiviseringar. Enligt planen kommer resultatmålet att uppfyllas för alla tre åren. Under perioden 2015-2017 kommer vi att investera mellan 430 miljoner kronor till 650 miljoner kronor per år, och självfinansieringen kommer att som lägst vara cirka 50 procent. Bedömningen är dock att vi för dessa år kan finansiera investeringarna med landstinget egna likvida medel, alltså utan extern finansiering. Målet för självfinansiering sänks därför för dessa år, men målet för genomsnittlig likviditet ska uppnås.

Landstinget Kronoberg behöver en stärkt ekonomisk bas för att klara framtidens vårdbehov. Ökade statsbidrag är en nödvändighet.

Ekonomi	Nuläge 2014	Målvärde 2015	Långsiktigt mål 2017
Resultatmål	1,7 %	2,0 %	2,0 %
Självfinansiering investeringar	98 %	72 %	52 %
Pensionsförvaltning	3 %	3 %	3 %
Genomsnittlig likviditet	750 mnkr	600 mnkr	600 mnkr

Ekonomiska förutsättningar

Verksamheternas driftram

Landstingsfullmäktige beslutar i juni 2014 om landstingsstyrelsens driftram för år 2015. Driftramen är ramen för verksamheternas intäkter och kostnader, det vill säga nettokostnaden. **I november kommer en gemensam budget inklusive finansplan för Region Kronoberg att fastställas.** Nettokostnadens uppräknig utgår ifrån SKL:s landstingsprisindex (LPI) och prognosantaganden från april 2014¹.

Satsningar, resurstillskott men även effektiviseringskrav

En tidig prognos för 2014 visar en obalans mot budget, det vill säga en avvikelse mot resultatmålet på 100 miljoner kronor. Obalansen består främst av **underskott i centrumen** avseende kostnader för bemanning och underskott i central landstingsövergripande post. Totalt sett krävs åtgärder motsvarande drygt 10 miljoner kronor för att kunna genomföra prioriterade satsningar och uppnå budgeterat resultat för 2014 på 100 miljoner kronor.

Volymökningen (utöver uppräknig) omfattar både resurstillskott för ofinansierade kostnader 2014 och nya satsningar 2015. Resurstillskott 2015 på över 30 miljoner kronor för läkemedel avser både ökade kostnader och resursbehov för nya läkemedel och behandlingsmetoder. Resurser tillförs för att utveckla verksamheten, exempelvis avseende barn- och ungdomshälsan, endoskopi och e-Hälsa. För 2015 tillförs även drygt 16 miljoner kronor till kollektivtrafiken som ökar ytterligare åren därpå.

För att möta de framtida kraven på en hälso- och sjukvård av hög kvalitet står Landstinget Kronoberg 2015-2020 inför omfattande investeringar på närmare 2,7 miljarder kronor som avser nya lokaler, ombyggnad av befintliga lokaler och ny medicinteknisk utrustning. De framtida investeringarna medför ett resultatkrav på 100 miljoner kronor. Som en följd av stora investeringsvolymerna kommer avskrivningskostnaderna att öka, för 2015 med 22 miljoner kronor. Nivån på avskrivningar ökar ytterligare inom planperioden, se mer i avsnittet om investeringar.

Med hänsyn tagen till effektiviseringskrav på 15 miljoner kronor, blir den totala ramen 2015, 4 885 miljoner kronor. I tabellen på nästa sida redovisas volymförändringar (utöver uppräknig) jämfört med 2014 års budgetram.

TABELL: Landstinget Kronobergs ramförändringar i förhållande till budget 2014

Område (tusentals kronor)	2015	2016	2017
Resurstillskott ofinansierade kostnader			
Ökade kostnader för serviceavtal - medicinsk teknisk utrustning	5 000	5 600	5 600
Köpt rättspsykiatrisk vård inom vuxenpsykiatri	3 500	3 500	3 500
Obesitassjukvård Dietist	270	270	270
Öppenvårdsurologi (prostata) sekreterare, uroterapeut, cystoskopisjuksköterska	960	1 500	1 500
Palliativt centrum	800	800	800
Medicinskt material	1 500	1 500	1 500
Obalans landstingsgemensamt	0	0	10 000
Vårdval plus	-3 000	-3 000	-3 000
Summa resurstillskott ofinansierade kostnader	9 030	10 170	20 170

¹ Enligt SKL:s Ekonominytt nr 8/2014, 2014-04-30.

Prioriterade områden 2014			
Läkemedel			
Ökade kostnader och volymer, nya läkemedel och behandlingsmetod	32 000	49 000	77 000
Verksamhetsutveckling			
Utökad neontatalverksamhet i nya lokaler	1 500	3 500	3 500
Utökade resurser hörselvården	525	525	525
Utveckla uppföljning och analys av medicinsk utdata	1 000	1 000	1 000
Nya lokaler barn- och ungdomshälsan	1 000	1 000	1 000
Familjecentral Ljungby	320	320	320
Sammanhållen endoskopiverksamhet	2 000	2 000	2 000
Ökade IT-kostnader i och med investering gällande vårdinformationssystem och	1 600	3 100	4 550
Öka andelen ekologiska livsmedel - mål 75 % år 2018	338	582	838
Öka andelen närproducerade livsmedel - stimulanspengar	75	75	75
Etableringsstöd Kulturarvscentrum södra Småland	200	400	600
Utökat stöd till Musica Vitae	200	400	600
Genomförandeavtal Museiparken	400	400	400
Ökat bidrag Brottsofferjouren	190	190	190
Planerings- och fastighetsrelaterade kostnader i samband med fastighetsinvesteringar	1 800	2 100	2 200
Utökad åldersgräns glasögon upp till 19 år	3 000	3 000	3 000
Klimatresor reumatiker	500	500	500
Hälsoekonomisk kompetens	800	800	800
Ofördelade satsningar	0	0	11 000
Medarbetare			
Utbildningskostnader läkare, kompensera borttagen subvention läkemedelsföretag	3 000	3 000	3 000
Strategisk och hållbar kompetens- och personalförsörjning	12 000	12 000	12 000
Utvecklingsmedel personal	2 000	3 000	3 000
Regional utveckling			
Länstrafiken, ökat bidrag med målsättningen att öka resandet	16 200	21 000	21 000
Ny förtroendemannaorganisation i och med bildandet av Region Kronoberg	5 500	5 500	5 500
Val 2014, revisorer dubbelt antal, ökade arvoden	300	0	0
Minskat driftbidrag för Småland Airport AB	-4 000	-4 000	-4 000
Sociala investeringsfonder, i samverkan med kommunerna	1 500	3 000	4 000
Hälsoval Kronoberg primärvården			
Befolkningsökning ger ökad kostnad för vårdersättningen	6 300	10 000	14 000
Ökat antal barn (0-6 år), ökad kostnad ersättning barnhälsovården	2 300	2 300	2 300
2014 utökning barnvaccinationsprogrammet (Hepatit B), ökad kostnad för ersättning barnhälsovården (0-12 mån)	900	900	900
Psykologisk/beteendevetenskaplig kompetens inom primärvården	2 000	3 000	4 000
Mobila trygghetsteam primärvård	7 000	7 000	7 000
Mobila team länssjukvård (flyttas till primärvård)	-4 000	-4 000	-4 000
Summa prioriterade områden	98 448	131 592	178 798
Avskrivningar			
Högre investeringsnivå ger ökade avskrivningar	22 000	31 000	37 000
Lägre kostnader för långsiktigt planerat underhåll i och med införande av komponentavskrivning	-9 000	-9 000	-9 000
Pensionskostnader			
Ökade kostnader enligt prognos från KPA mars 2014	0	10 000	12 000
Effektiviseringskrav			
Åtgärder som bidrar till nettokostnadsminskning	-15 000	-17 000	-31 000
TOTAL VOLYMFÖRÄNDRING	105 478	156 762	207 968
<i>Varav volymförändring exklusive effektiviseringskrav</i>	<i>120 478</i>	<i>173 762</i>	<i>238 968</i>

Kapiteringsersättning vårdval och barntandvård

Vårdersättning vårdval Kronoberg

Vårdersättningen för år 2014, uppgår till 3 623 kronor exklusive momsersättning per listad och år. Prisuppräknig för år 2015 görs med 2,2 procent enligt LPI inklusive läkemedel. Därmed uppgår vårdersättningen för år 2015 till 3 703 kronor.

TABELL: Vårdersättning Kronoberg 2015

Vårdersättning Kronoberg kronor per listad och år	
Vårdersättning 2014-01-01	3 663,00
Justering lägre kostnader allmänläkemedel	-40,00
Vårdersättning från 2014-02-01	3 623,00
Indexuppräknig, LPI inkl läkemedel 2,2 %	80
Vårdersättning 2015	3 703
<i>Inklusive 2 % momsersättning</i>	<i>3 777</i>

När vårdersättningen för år 2015 inkluderas med momsersättning (2 procent) uppgår vårdersättningen till 3 777 kronor per listad och år.

Barntandvårdspeng

Uppräknig av barntandvårdspengen görs med 2,9 procent (LPI exklusive läkemedel). Barntandvårdspengen för år 2015 uppgår därmed till följande, uttryckt i kronor per barn och år:

TABELL: Barntandvårdspeng 2015

Barntandvårdspeng kronor per barn och år			
	å-pris 2014	Uppräknig	å-pris 2015
Behandlingsansvar 3-19 år	1 242	36	1 278
Områdesansvar 0-2 år	251	7	258
Områdesansvar 3-19	157	5	162

Grimslövs folkhögskola

Grimslövs folkhögskola ska bedriva utbildning med inriktning på hälsa, friskvård och kultur i ett brett perspektiv. Styrelsen för Grimslövs folkhögskola har kommit med förslag till budget 2015. Förslaget bygger på samma antal deltagare på långa kurser som för läsåret 2013/2014, inklusive en fortsatt distanskurs på halvfart.

Driframen³ räknas upp till 2015 års prisnivå och uppgår därmed preliminärt till 8,5 miljoner kronor. När det gäller Grimslövs folkhögskolas fastighetsinvesteringar hanteras de av landstingets fastighetsavdelning. Ram för investering i inventarier uppgår 2014 till 0,44 miljoner kronor.

Investeringar

Investeringsram

Landstingsfullmäktige beslutar i juni året innan budgetåret om investeringsram för budgetåret. I början på aktuellt budgetår beslutar landstingsstyrelsen om en mer detaljerad investeringsplan. Det görs även en tilläggsbudgetering av oförbrukade anslag från föregående år som beräknas utföras kommande år istället. Investeringsram² för investeringar år 2015 uppgår till totalt 433 miljoner kronor.

TABELL: Sammanställning investeringsram 2015 med plan 2016-2017

Investeringsram (miljoner kr)	2015	2016	2017
Fastigheter	271	405	479
Utrustning i samband med fastighetsinvesteringar	79	4	75
Investering medicinteknik (MT) och återanskaffning	36	36	36
Investering informationsteknik (IT)	22	23	33
Inventarier intäktsfinansierad verksamhet	15	15	15
Övriga inventarier	10	10	10
Summa	433	493	648

De kommande åren står Landstinget Kronoberg inför stora investeringar. På nästa sida framgår den långsiktiga investeringsplaneringen fram till och med år 2020.

² I investeringsramen ingår även investeringar i inventarier och fastighetsinventarier för de intäktsfinansierade verksamheterna. För närvarande gäller det rättspsykiatriska regionkliniken, Vårdval Kronoberg, del av tandvårdscentrum (konkurrensutsatt vuxentandvård), mikrobiologin inom medicinskt servicecentrum samt hjälpmedelscentralen inom primär- och rehabcentrum. Dessa verksamheter ska resultatmässigt finansiera sina egna investeringar i utrustning och övriga inventarier och äger därmed en större självständighet i investeringsbesluten. Investeringsramen ska spegla landstingets totala investeringar och vara underlag för behov av finansiering, varför dessa investeringar måste ingå som underlag som en del i helheten.

TABELL: Investeringsplanering 2015-2020 samt prognos 2014

Underlag långsiktig investeringsplanering 2014-2020

År/miljoner kronor	Prognos-14	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Summa
Beslutade och pågående	122	26						148
CLV+LL ombyggnad skelettlab	21							21
Strålbehandling CLV	51	23						74
K4-K6	13							13
VC Tingsryd	26	3						29
Grimslöv (nybyggn smedja+ombyggn huvudbyggnaden)	11							11
Löpande årligen	147	117	119	130	123	124	126	886
Smärre ombyggnationer fastigheter etc	41	34	35	36	37	38	39	260
MT-investeringar	37	20	20	20	20	20	20	157
Övr inventarier/återanskaffning	15	16	16	16	17	17	17	114
IT-investeringar	29	22	23	33	24	24	25	180
Oförutsett (inkl konstnärlig utsmyckning)	6	10	10	10	10	10	10	66
Inventarier/utrustning intäktsfinans vsh	19	15	15	15	15	15	15	109
Planering för beslut - generalplaner:								
Generalplan centrallasarettet Växjö (CLV)	14	183	191	424	240	57	29	1 137
Nybyggnad av vårdcentral Strandbjörket ¹	0	0						0
CLV ombyggnad ögon+kliniskt träningscentrum	5	25	10					40
CLV nybyggnad L-huset samt BB/förlossning	3	27	100	120	40			290
CLV ombyggnad röntgen och klinisk kemi	2	78						80
CLV nybyggnad vuxenpsykiatri	2	0	0	0				2
CLV dagvård onkologi					11			11
CLV ombyggnad avd 13					24			24
CLV ombyggnad avd 33+gynmottagning					25	28		53
CLV ombyggnad Medicinsk fysik och teknik (MFT)					11			11
CLV ombyggnad plan 9 specialisttandvård		16						16
CLV nybyggnad av barnens hus			10	120	100	0		230
CLV omb scopienhet inkl medicinsk/kir-mottagning	2	33						35
CLV nybyggnad patologi			10	70				80
Nybyggnad P-hus (kommunen) ¹				60				60
CLV flytt av jourrum+omklädning			11					11
CLV ombyggnad vårdavdelningar 1,3,4,5				29	29	29	29	116
CLV ombyggnad intensivvårdsavdelning (IVA)		4	25	25				54
CLV ombyggnad ortopedmottagning			25					25
Generalplan Sigfridsområdet	0	68	150	105	50	0	0	373
Centrumbyggnaden administration+vårdcentral ¹				0	0	0		0
Renovering Centrumbyggnad		51	150	100				301
Vuxenhabiliteringen				5	50			55
Hjälpmedelscentralen	0	17						17
Generalplan Ljungby lasarett (LL)	2	72	43	34	39	12	0	202
LL ombyggnad sterilcentral+operation	2	25	5					32
LL ombyggnad klinisk kemi		15						15
LL ombyggnad vårdavdelningar 2,3,4, 5, 6		27	27	27	27			108
LL omDispositionering mottagning				2	12	12		26
LL omDispositionering ambulans och akutmottagning		5	11	5				21
Summa	285	466	503	693	451	193	155	2 746

Prognos på investeringsnivån för år 2014 på 285 miljoner kronor utgår ifrån fastställd budget av landstingsfullmäktige kompletterad med landstingsstyrelsens investeringsplan och tilläggsbudget samt bedömning utifrån nuläget. 2015 års planerade investeringar uppgår till 433 miljoner kronor. Sett till hela planperioden och mer långsiktigt ända fram till år 2020, är det ett antal stora investeringsprojekt som är planerade. Nedan kommenteras kortfattat de olika investeringarna.

Beslutade och pågående

De beslutade projekt som kommer att färdigställas under 2015 är följande:

- Tillbyggnad av strålbehandlingsenheten centrallasarettet Växjö
- Nybyggnad av vårdcentral Tingsryd

Löpande årligen

Det årliga investeringsbehov som finns är i samma nivå som tidigare år förutom fastighetsinvesteringar som även innefattar reinvesteringar efter övergång till komponentavskrivning, vilket minskar det långtidsplanerade planerade underhållet i driftbudgeten. Detaljer beskrivs i investeringsplanen 2015.

Planering för beslut

För att garantera och bibehålla en hög patientsäkerhet och en god vårdmiljö krävs investeringar som stöd för den framtida verksamhetsutvecklingen. Generalplan är framtagen som beskriver vårdmiljön för den framtida psykiatriska vården och den somatiska vården.

Under 2014/2015 fortsätter planering för beslut på följande projekt:

- Ombyggnad av kliniskt träningscentrum, scopimottagning, ögonmottagning, röntgen och klinisk kemi på centrallasarettet Växjö
- Hyreslösning för vårdcentralen Strandbjörket i Växjö
- Ombyggnad för specialisttandvård på centrallasarettet Växjö
- Ombyggnad för hjälpmedelscentral på Sigfridsområdet i Växjö
- Nybyggnad av hus L (innehållande fyslab, vårdavdelningar och neonatal) inklusive ombyggnad BB/förlossning i hus G.
- Ombyggnad av vuxenpsykiatrins lokaler på Sigfridsområdet i Växjö,
- Ombyggnad av sterilcentral och operationslokal på Ljungby lasarett
- Ombyggnad för ambulans, akutmottagning och vårdavdelningar på Ljungby lasarett

Generellt gäller att samtliga större investeringsprojekt kräver enskilda beslut av landstingsstyrelsen.

Hög investeringsnivå ger höga avskrivningar

Investeringsramen för 2015 och plan för 2016-2017 enligt ovan visar på stora investeringar under de närmaste åren. Det påverkar avskrivningarna som då ökar och utgör en större andel av verksamhetens nettokostnad. Planerad ökning av avskrivningar uppgår till 22 miljoner kronor 2015 samt ytterligare 9 miljoner kronor 2016 och 6 miljoner kronor 2017.

Från och med 2014 inför landstinget komponentavskrivning³, vilket innebär att fler komponenter i exempelvis en byggnad aktiveras men med olika nyttjandeperioder. Det innebär bland annat att den årliga kostnaden för långsiktigt planerat underhåll (LPU) minskar och istället aktiveras på aktuell

³ Se *Rekommendation 11.4 Materiella anläggningstillgångar, december 2013*, Rådet för kommunal redovisning.

fastighet. Effekten blir att avskrivningsnivån, trots hög investeringsnivå i fastigheter, dämpas de första åren för att sedan öka ytterligare från 2018.

I diagrammet på nästa sida framgår de senaste årens investeringsnivå i förhållande till avskrivningar och prognos för planperioden.

DIAGRAM: Total investeringsnivå i förhållande till avskrivningar

Planerad resultatnivå de kommande åren och landstingets goda likviditet gör att för åren 2015-2017 finns inget behov av upplåning för att finansiera investeringarna.

Prognos resultat för planperioden

Resultatmål uppnås 2017

För att kunna bedriva verksamhet förenlig med de mål landstingsfullmäktige beslutar om, är Landstinget Kronoberg beroende av att länet utvecklas och att förutsättningar för företagande och inflyttning finns. Detta innebär att även ett litet landsting i allra högsta grad är beroende av såväl den nationella som internationella konjunkturutvecklingen.

I november året innan budgetåret beslutar landstingsfullmäktige i en särskild finansplan om finansieringen av verksamheten för aktuellt budgetår. Förmågan att hantera de tre största kostnads-lagen personal, läkemedel och köpt vård är avgörande för att hålla ekonomin inom anvisade ramar. Arbetet med kostnadsreduceringar måste fortgå med hög intensitet och efter landstingsstyrelsens anvisningar. Till detta kommer den samhällsekonomiska utvecklingen som är en opåverkbar faktor.

Landstingsfullmäktige har formulerat ett generellt finansiellt resultatmål till 2 procent av skatter och generella statsbidrag. Det motsvarar en nivå på nästan 100 miljoner kronor för år 2014 och år 2015. Syftet med målet är att skapa en god ekonomisk hushållning med en hög grad av självfinansiering av nyinvesteringar samt beredskap inför kommande pensionsavgångar och konjunktursvängningar. Tabellen nedan visar en totalbild av förutsättningarna som beskrivits i tidigare avsnitt och vad de innebär för resultatprognos för åren 2015-2017.

TABELL: Nettokostnad och prognos finansiering år 2015-2017⁴

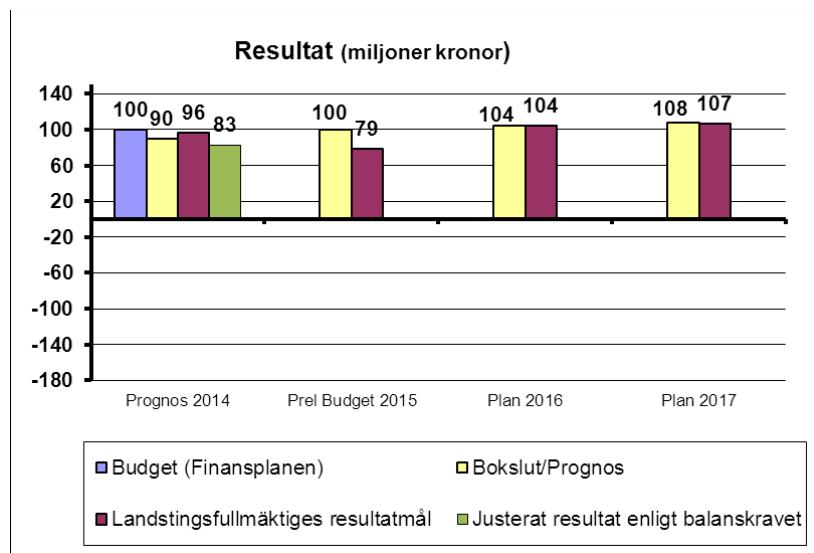
Nettokostnad och prognos finansiering					
	miljoner kronor		miljoner kronor		miljoner kronor
Budget nettokostnad 2014	4 676	Plan nettokostnad 2015	4 885	Plan nettokostnad 2016	5 066
Generell uppräkningsfaktor	104	Generell uppräkningsfaktor	129	Generell uppräkningsfaktor	150
Volymförändringar	120	Volymförändringar	53	Volymförändringar	65
Effektiviseringskrav	-15	Effektiviseringskrav	-2	Effektiviseringskrav	-14
Nettokostnad 2015	4 885	Nettokostnad 2016	5 066	Nettokostnad 2017	5 267
Budget finansiering 2014	4 776	Prognos finansiering 2015	4 964	Prognos finansiering 2016	5 170
Ökade skatteintäkter och övrig finansiering	188	Ökade skatteintäkter och övrig finansiering	206	Ökade skatteintäkter och övrig finansiering	204
Prognos finansiering 2015	4 964	Prognos finansiering 2016	5 170	Prognos finansiering 2017	5 374
Prognos resultat 2015	79	Prognos resultat 2016	104	Prognos resultat 2017	107

Nettokostnadens förändring som framgår i tabellerna, avser både generell uppräkningsfaktor (enligt SKL:s uppräkningsfaktorer) och volymförändringar (se tabellen i avsnittet om driframen) samt effektiviseringskrav.

Skatteintäkterna utgår ifrån nuvarande skattesats på 11,21 kronor. Landstingssektorns genomsnitt år 2014 är 11,26. Prognosen utgår ifrån senast kända förutsättningar enligt SKL:s bedömning av skatteunderlagsutvecklingen per april 2014 och preliminär utjämning.

Med givna förutsättningar blir prognosen för år 2015 ett resultat på 79 miljoner kronor. År 2016 innebär ett resultat på 104 miljoner kronor respektive 107 miljoner kronor för år 2017.

Diagrammet nedan visar landstingets resultatutveckling med givna prognostiserade förutsättningar i förhållande till landstingsfullmäktiges resultatmål.

DIAGRAM: Landstinget Kronobergs resultatutveckling i förhållande till landstingsfullmäktiges resultatmål

⁴ Volymförändringarna som anges för 2016 och 2017 i tabellerna ovan, anger den ökning som bli för respektive år utöver redan tidigare års volymförändringar, se tabellen under avsnitt *Verksamheternas driframen*.

I diagrammet framgår att landstingsfullmäktiges resultatmål kommer att uppfyllas för planperioden. För 2015 ingår besparingskrav med totalt 15 miljoner kronor. I resultatet för år 2016 och 2017 ingår ytterligare besparingar med 2 respektive 14 miljoner kronor.

Balanskravet uppfylls för planperioden

Enligt kommunallagens balanskrav⁵, ska en avstämning göras av resultatet där realisationsvinster vid försäljning av anläggningstillgångar inte ingår. Prognosen för 2014⁶ per mars indikerar ett helårsresultat på 90 miljoner kronor. I prognosen ingår en förväntad realisationsvinst vid försäljning av bostadsrätter med 7 miljoner kronor. När realisationsvinsten vid försäljning av fastighet inte ingår, uppgår prognos på justerat resultat 2014 enligt balanskravet, istället till 83 miljoner kronor. Landstinget har ett återställandekrav i och med kvarvarande obalans från 2012 års resultat med minus 8 miljoner kronor, som måste återställas senast 2015. I och med förväntat positivt resultat år 2014 kan det negativa resultatet återställas fullt ut redan 2014.

Resultatprognosen för 2015-2017 som framgår i föregående avsnitt, visar att balanskravet förväntas uppnås för hela planperioden.

Bilaga 1, enligt landstingsstyrelsens arbetsutskotts förslag

Bilaga 2, enligt landstingsstyrelsens arbetsutskotts förslag, med ett undantag.

Landstinget Kronoberg, Växjö kommun och Alvesta kommun har en överenskommelse om årligt driftbidrag till **Smaland Airport AB** för åren 2012-2015.

För landstingets del innebär det ett driftbidrag på 2, 9 miljoner kronor.

⁵Enligt kommunallagens balanskrav görs avstämning mot ett justerat resultat, där realisationsvinster vid försäljning av fastigheter samt nedskrivning av orealiserade förluster i värdepapper samt återföring av tidigare nedskrivningar undantas. Balanskravet innebär att ett negativt resultat ett år måste återställas i sin helhet inom tre år.

⁶Se ”Delårsrapport mars 2014”, Landstinget Kronoberg.